

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН
ПО ПОДНЕ

ПРЕТПЛАТА ЦЕНА И
Месечно 3 драхме, тромесечно 9 драх-
ме, годишње 36 драхме.

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Стан уредништва:
улица Краља Петра бр. 70.

БРОЈ 10 лента

Уређује О Д Б О Р

БРОЈ 10 лента

АМЕРИЧКО-ЈАПАНСКИ СПОРАЗУМ Најновији немачки пораз

Пре неколико дана против Сједињених Држава и Јапана, за које је Немачка знала, да нагињу политици њеног главног супарника, Велике Британије, Кајзерава влада сматрала је, да мора по сваку цену распирити размирице између америчке републике и јапанског царства, гледајући у томе извесне олакшице за остварење свог пангерманског плана.

Захваљујући само увиђавној и предострожној политици Велике Британије, која је врло вешто умела посредовати у свима конфликтима између Сједињених Држава и Јапана, овај демонски немачки план није донео никаквих резултата. После последњих интрига преко Мексика он је претрпео потпун пораз, и као велика и капитална последица тога појављује се дефинитиван споразум између Сједињених Држава и Јапана у погледу Кине.

С тиме је пропао и последњи покушај Немачке да унесе раздор међу државама, које су против ње склопиле савез ради одбране праведних интереса човечанства. Тако је истовремено отклонена и последња сметња, која је стајала на путу пуноме јединству и сложи великог међународног и антигерманског блока. Постигнут је резултат, чије ће последице бити од великог значаја не само по исход рата, већ и по будућност светског мира. Јер, после овога споразума Сједињене Државе ће уложити сва своја средства ради извојевања што скорије победе, а Јапан, који је до сада играо улогу пасивног савезника, интервенисаће свом својом енергијом.

Као и увек, и овога пута немачка политика донела је само негативне резултате. Максимилијан Харден имаће сад још једном разлога, да у »Цукунфту« понови своје класичне редове: »Све што је немачка дипломатија предузела, испало је наполако и окретало се редовно против нас.«

ПОЛИТИЧКЕ ВЕСТИ

Рим, 9. — *Посланство Сједињених Држава саопштава: »Влада Сјед. Држава учествоваће на конференцији сила, које су против Немачке. На тој ће се претресасти чисто војна питања у циљу да се постигне што савршенија и потпунија сарадња, како би удружени напор савезних држава постигао што већи успех. Сједињене Државе, употребљујући своје луђе и своја средства, желе да постигну што већу корист у борби против Немачке. На конференцији Савезничких влада, претресеће се без сузне пљачке вођење рата.«*

Вашингтон, 9. — *Сједињене Државе послале су на савезничку конференцију, која ће се држати у Паризу, Едварда Етуса, адмирала Вебенсона, шефа флоте и генерала Тескер Бликса, начелника штаба војске Сједињених Држава. Жеља америчке владе је да се употребе сви средства и енергија, како би савезничка ствар постигла триумф.*

Лондон, 9. — *Адмирал Бенсон изјавио је у име америчке мислије да су Сједињене Државе одлучиле да учине све што је могуће да би прибавиле триумф права, слободе и благостања. Адмирал је додао: »Ја могу потврдити у име председника Вилсона, да се никакво америчко средство, ни извор у људима, лакама, материјалу и намирницама неће штедети ради постизања тога циља.«*

Париз, 9. — *Г. Бисолати изјавио је, да Италија неће никад закључити засебан мир. Италијанска срца сва су дубоко удружена на терени народне одбране.*

Лондон, 9. — *Енглески листови истичу поверење, које г. Венизелос испољава у исход рата. Г. Лојд Џорџ позвао је г. Венизелоса у посету и претресао с њиме актуелна политичка питања.*

СИТУАЦИЈА

Политичка

Аустро-угарски премијер Сајдлер и мин. спољ. послова Червини, дали су некакве изјаве, како анексија Пољске још није коначно решена. Тиме су влада хтели да сузбију негодовање немачке и мађарске штампе, које у једном таквом чину гледају оскврњење својих интереса. Пољско питање постало је ја-

бука раздора између централних држава.

У непријатељској штампи води се огорчена полемика, која нас опомиње на познату Лафонтонову басну о друштву зава, магарца и лисице. Немци се плаше, да им Аустрија не отме плени из шака. Мађари, који још увек пате од грандоманије боје се да Аустрија не добије више привилегија од њих. Кукавна Пољска! Она је увек страдала због грабљивости и сурвивности својих комшија, које ће се овога пута, како по свему, изгледа, преварити у рачуну.

Немачки листови нападају такође Аустрију, што није кадра да угуши југословенски покрет, који тежи за еманципацијом и слободама. Ово је најбољи пример, како Немци схватају права и слободу народа. Пошто је замка са демократским реформама промашила циљ, покушава се са старим драконским мерама. Али цар Карло осећа, да је немоћан према Југословенима, који не зазиру више да јавно истакну своје захтеве. Он тражи неки компромис, иако му то не полази за руком. Немци, који хоће хегемонију поимају су. И предосећајући, да се њихови снови не дају остварити, они чине последње покушаје да бар према елементима својих савезника одрже неки престиж.

Пустимо их само да се гложе! Није далеко дан, када ће се потпуно растрежнати од свога пијанства величине и ваћи се пред стварношћу неумитне судбине.

Војна

Лондонски листови подвлаче високу важност операције у Палестини. Тајмс верује, да ће ови успеси британских трупа имати јаког политичког дејства. Пад Јафе и угроженост Јерусалима изазвали су већ колебање духова у Турској и као увек гњев отоманског становништва окренуо се против Немаца. Немачка штампа изражава отворено свој страх у погледу развоја догађаја у Турској. Мајор Морат пише у »Берлинер Тагеблату«, да »је за сада сва пажња концентрисана на фронт Италије и Палестине«, чије ће решење битно утицати на исход рата, а може врло много допринети ускорену мира. Међутим други многобројни немачки и аустријски листови признају извесну разочараност у очекивањима од успеха на италијанском фронту.

ПРОТИВ НЕМАЧКЕ

Раздраженост холандског народа

Лондон, 9. новембра.

Из Амстердама телеграфишу, да је ново торпедовање рибарских лађа изазвало живе протесте у Холандији. У обалским варошима узбуђење је јаче но икад. Професор ван Хамел, у листу »Викли де Амстердамер« истиче, да је сумарен, који врши ово торпедовање, онај исти, који је прошлога лета узапћен од холандских власти и по том пуштен. Лист тражи да се одагнају зликовачки сумарени и да ова влада буде замењена другом, која ће уместо да чува неутралност Холандије, доказати више способности и енергије.

СТРАНА ШТАМПА

Офанзива против Италије.

Ђорнале д'Италија: »Напуштање извесног дела територије извесно је тешко, али искуство садашњег рата научило нас је, да не придајемо особиту важност просторству заузетих територија. Победа Споразума даће нам не само територије, које смо морали напустити, већ и оне, за којима тежимо и ради којих смо ушли у рат.«

Унита Католика: »Наша мати, наша отаџбина је у опасности и ми, баш зато што смо католици, морамо јој пружити највећу помоћ, коју можемо.«

Дејли Експрес: »Има јаких разлога за веровање, да Аустро-Немци не могу надирају у Италију. Међутим, нема никаквог разлога за веровање, да ова италија може утицати на исход рата или да може ослабити вољу Италије, да настави рат до краја.«

Аустро-немачки песимизам

Берлинер Тагеблат: (мајор Морат): »Влада сачекати даље резултате борбе у Италији. Главни циљ, да се изазову нереди у негдашњој савезничкој земљи и она принуди на закључење сепаратног мира, није постигнут.«

Келнине Цајтунг: »Не могу се заговорити очи пред кризом, која је све озбиљнија у Немачкој. Тренутни успеси у Италији не могу ни у ком погледу ублажити ову кризу.«

Форверц: »Потребно је одмах регулисати питања,

која су се оставила између Немачке и Аустро-Угарске. Пољски проблем е једне, и југословенски е друге, као и огорчена борба Чеха представљају озбиљну опасност за германске интересе. Дужност је владе, да одмах енергично интервенише.«

Наје Фраје Пресе: »У Азији се развијају догађаји, који могу имати врло неповољних последица за ток рата. Турци, упркос знатним немачким појачањима, нису кадри да даду довољан отпор енглеском надирању.«

Цајт, (Беч): »Упркос успесима на италијанском фронту, даље смо од мира, него што смо мислили.«

ГОВОР БОНАРА ЛОА

Поглед на војну ситуацију

Лондон, 9. новембра

На једном банкету у Гидхалу, на коме је било позвано око 800 личности, г. Бонар Ло, министар финансија, држао је значајан говор о општој војној ситуацији. Он је истакао, да Немачка врши над војскама својих савезника велику контролу. Ова контрола не може, ниги би могла да постоји на такав начин код нас и наших савезника, јер ми сачињавамо лигу слободних народа. До сада постојала је врховна команда да за сваку земљу посебнице, али је сада створена општа савезничка врховна команда за Француску, Италију и Велику Британију, која ће управљати операцијама на фронту од канала Ла Манша до Јадранског Мора.

Говорећи о операцијама противу Италије, Бонар Ло је рекао, да оне нису потекле из војничких разлога, већ више из политичких, у нади да ће одвојити Савезнике и подићи оппао морал код немачког народа.

»Ја верујем, додао је г. Бонар Ло, да ће италијанска војска бити кадра да заустави непријатеље за време док трупе њених Савезника пристижу и појачавају фронт. У томе случају аустро-немачки напад мора се завршити поразом.«

Г. Бонар Ло је завршио говор нагласивши, да он има пуно поверење у темперамент енглеског народа и у

моралност ствари, заједно боре противу де-
коју се слободни на спотизма.

ЕНГЛЕСКА ПОБЕДА

Преко 8.000 заробљеника

Лондон, 9. новембра.
(званичан извештај)

Прекојуче ујутру трећа армија под коман-
дом генерала Хонзир Јулиана Бинга извршила
је једну серију напада између Сен-Кантена и
реке Скарис. Ови су напади извршени без
претходне артиљеријске припреме. Неприја-
тељ је био изненађен. **Наше су трупе про-
дрле у непријатељске линије у дуби-
ну 4 до 5 километара на широком
фронту, заробиле су више хиљада
војника и заплениле извештан број
топова.**

Наше се операције настављају. У момен-
ту јуриша на главном нападном фронту тен-
кови су напали непријатеља пре пешадије.
Пешадија је одмах ступила у борбу и заузела
на јуриш прву одбранбену линију «Хинден-
бургове линије». На целом фронту наши су
тенкови и пешадија наставили онда да на-
предују према плану и заузели другу одбран-
бену немачку линију која се је налазила на
једну миљу иза прве.

У току овог напредовања наши су одре-
ди заузели село Бонивие и шуму Лето. После
живе борбе наше су трупе освојиле Ла Во-
кери и страховите одбранбене линије на пла-
то-у. Друге трупе заузеле су на јуриш село
Рибскур. Шкотске трупе прешле су Гран Ра-
вен и продрле у Флескиер, где се је водила
огорчена борба. Други елементи наших трупа
заузели су Аврикур као и немачки рововски
систем северно од села. Постигнути су врло
добри резултати на свима тачкама. Шкотски
сиглски, ирски и галски батаљони прешли
су канал код Масниера и освојили Маркоанб
и шуму Невис. Јуче су постигнути нови ус-
песи западно у југо-западно од Камбреја. По-
тиснута су појачања, која је непријатељ до-
био из многих села и утврђених положаја.
Заробљен је велики број нових војника.

На десном крилу напредовали смо у прав-
цу Гревеккура ка Лескуру. Северо-источно од
Масниера освојили смо двоструку непријатељску
рововску линију на обали источно од канала
Лескура. Северно од Маркоанга заузето је село
Лоајел де Лескур.

Јуче у јутру шкотске трупе, напредујући
северно-источно од Флескиера, заузеле су не-
мачке одбранбене линије југозападно од Кан-
тинга, па и само село, и заробиле нове војнике.

У току дана трупе су наставиле своје на-
предовање и утврдиле су се на положајима
више од 5 миља иза немачких старих линија.
Западне улстерски пукови прешли су друм Ба-
мом-Камбреј и ушли у току дана у Мевр.
Одбијени су нови непријатељски против-на-
пади на наше нове положаје у близини Би-
некура.

**Број заробљеника прелази 8.000
од којих је 180 официра. Заплењен је
извештан број топова који нису пре-
бројани.**

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Франц. коминике

Париж, 9. новембра

У току претпрошле ноћи
извршили смо више успеш-
них пренада на немачке
линије, северно и јужно од
Сен-Кантена и заробили из-
вештан број војника. Ар-
тиљеријски дуел у области
шуме Шом.

Италиј. коминике

Рим, 8. новембра.

У току јучерашњег дана
била је јака артиљеријска
борба на целом фронту. У
облаској зони италијанске
флота и енглески монито-
ри знатно су припомогли
акцији трупа.

После подне непријатељ
је, у три маха, јако напа-
дао брдо Пергиса, северно-
западно од брда Грапе, али
је био одбијен са великим
губитцима. У ваздушној

борби, наши су авијатичари
оборили два непријатељ-
ска авиоплана.

Румун. коминике

Јаш, 9. новембра.

Затим је на фронту свих
армија. Наше су батерије
успешно бомбардовале једну
непријатељску колону
која је ишла из Балга-Ра-
цеј у Чиселеу. У области
Тулчеа осујећени су пуш-
чаном ватром покушаји не-
пријатељског братимљења.

ГОВОР Г. ОРЛАНДА

у италијанском парла-
менту

Рим, 9. новемб.

Председник италијанске
влада, г. Орландо, држао је
дуг говор у парламенту о
ситуацији. Најважнији ста-

нови његови говори следе-
ћи су:

«Војни догађаји од по-
следње три недеље довели
су Италију у положај, чија
се озбиљност не може ума-
њавати. кад се говори пред
јаким људима и јаким на-
родом, какав је увек био
италијански.

Наша војска, која је да-
ла толико пута јединствен-
них доказа храбрости, под-
носи данас искушења, ка-
ква су све славне војске
имале да поднесу. Ми смо
акламовали овој војсци у
данима славе, ми јој акла-
мујемо и данас у времену
тренутних негода. Наши
синови на фронту знају,
да иза себе имају цео на-
род, који од њих очекује
своје спасење.

Догађаји на фронту из-
азвали су величанствену
манифестацију народног је-
динства и солидарности,
која влади олакшава дуж-
ност да се савладају све
тешкоће.

Парламентарна криза,
која је случајно пала исто-
временно са инвазијом не-
пријатеља, захтевала је вр-
ло брзо решење.

Догађаји су били такви,
да су се позвати људи на
управу одазвали без усте-
зана. Влада је потпуно
свесна озбиљности часа.
Она жели додуше да се по-
веде опширна дискусија о
догађајима прошлости као
и пројектима за будућност.
Али сада је потребно де-
лати, а не дискутовати.
Треба чак избећи диску-
сије, које би могле нанети
штету акцији. Терен акци-
је обележен је самим тим.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Министри у Со- луну

Синоћ су стигли у Со-
лун: Министар Правде Г.
Марко Ђуричић, Министар
Народне Привреде Г. Др.
Велизар Јанковић и Мини-
стар Просвете и Црквених
Послова Г. Миша Трифу-
новић.

Јеврејска резолу- ција

Својистичка удружења у
Солуну држала су прошле
суботе састанак и доцела
резолуцију, у којој захва-
љују британском народу на
иставнутој намери о ства-
рању Јеврејске државе у
Палестини.

Тражи се момак

Уредништву «Велике Ср-
бије» потребан је момак
за спољашњу службу. Ко
хоће и може да се прими
ове дужности, нека се о-
брати самом Уредништву.

Објаве

Све оне српске избегли-
це, које су оштећене по-
жаром који је био августа
месеца тек, год, а које се
до сада нису пријавиле
позивају се, да поднесу Ко-
месаријату за избеглице
своје пријаве са тачним
назначењем изгорелих ства-
ри и са доказама-сведочи-
ма које треба лично да
приведу, најдаље до 20. ов-
месеца. После овог рока
пријаве се неће узимати у

што је схваћена тешња са-
радња са Савезницима.

Старање с којим су Фран-
цуска и Енглеска прите-
кле са својим трупама у по-
моћ, изазвала је дубок од-
јек симпатија и захвалнос-
ти у целој Италији. Ова
брза помоћ показала је
још једном, колико је ин-
тимна солидарност Фран-
цуске и Енглеске са нама?
У овом тренутку, када
англо-француске трупе
ступају у ровове са нашом
војском, ја тражим од вас,
да парламент ода почаст
њиховој храбрости и дру-
гарству.

Влада тим више осећа
дужност, да истакне ове
доказе савршене солидар-
ности, што непријатељ, чи-
ни небројене интриге и
протура измишљене вести
о тобожњем немару наших
Савезника према нама.
Треба признати, да је чвр-
ста и срдачна солидарност
између Савезника, живо-
творна свага једне прак-
тичне организације, имала
недостатака: сви су ови
отклонени на конференци-
ји у Рапалу.

Одлучено је образовање
врховног ратног комитета,
који ће извести јачу и је-
динствену акцију. Створен
је и Саветодавни војни ко-
митет, који ће техничким
искуством, помагати рад
врховнога.

У комитету ће учество-
вати и Сјед. Државе, које
су нарочито и у послед-
њем времену уквалиде ве-
лику помоћ Италији, која
јој дугује срдачну захва-
лност.

Бери. — Оброк брашна
у Швајцарској од 500 гра-
ма дневно смањен је за
половину.

Атина. — Рајтерова А-
генција сазнаје да ће г.
Венизелос ићи идућег про-
лећа у Америку. Г. Вени-
зелос је изјавио дописнику
«Евнинг Стандард» да ће
савезнички комитет имати
велики утицај на стварање
лиге народа.

Лондон. — Не може се
још објаснити, ко је мане-
врисао немачком даћом ко-
ју је електрична струја по-
кретала и коју је енглеска
флота потопила код белгиј-
ских обала. Ова даћа није
имала посаду. Једна јака
електрична станица помоћу
једне жиче покретала је да-
ћу. Цени се да електрични
зраци те даће дејствују на
15 до 20 миља. Ова је даћа
у вези са авиопланом на
коме је безжични телеграф-
ски апарат и који лети на
објекту који треба да се
постигне. Адмиралитет је
извештен да је пет оваквих
даћа уништено у разним
борбама.

Лондон. — Према ве-
стима из хонандских изво-
ра, студенти у Белгији во-
де опозицију против наме-
ре Немачке, да створи рас-
цеп и раздор између Фла-
манца и Валонаца.

Лондон. — Неј, син лор-
да Розбериа, бив. председ-
ника владе погинуо је на
фронту Палестине.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

Париж, 9. — «Ехо
де Пари» јавља, да је
отпориталијанских трупа
у Тријенту врло ва-
жан. Последња два дана
непријатељско напре-
довање осетно је успо-
рено. Италијани са Са-
везницима спремају јаке
одбранбене линије за
будућу контра офанзиву.
Бисолати је изјавио,
да Италија никада неће
закључити сепаратан
мир. Италија није пре-
трпела пораз, али је
била жртва пацифистич-
ке пропаганде.

Лондон, 9. — Генерал
Риква, шеф белгијског ге-
нералштаба, примио је те-
леграме енглеских и фран-
цуских генерала, у којима
ови честитају белгијској
војсци улогу, коју је игра-
ла у последњим операци-
јама. Сер Дуглас Хег вели:
«Ефикасно дејство белгиј-
ске артиљерије као и ус-
пешно напади изведен онамад
помогли су веома наше
напредовање».

Генерал Антоан телегра-
фисао је: «Не знам како
да похвалим иницијативу,
коју је показала 6. пеша-
дивизија ступајући драго-
вољно у контакт са фран-
цуском пешадијом иза кра-
нала Изера и помажући нас
да од непријатеља очисти-
мо острво Лингам».

Лондон, 9. — Ре-
зултати, које је непри-
јатељ постигао на ита-
лијанском фронту нису
били те природе да
убрзају преговоре о ми-
ру. Види се из диску-
сије у Доњем Дому да
Савезници нису реше-
ни да отпочну ма какве
преговоре. «Дејли Кро-
никл» излаже миш-

љење истичући да је
главни циљ свију Савез-
ника онај који је пред-
седник Вилсон изложио
у одговору на Папину
ноту т. ј. уништење прус-
ког милитаризма, и да
се тај циљ мора пости-
ћи свима средствима.

Њујорк, 9. У провинцији
Чихуахуа (Мексико) дошло
је до озбиљних сукоба из-
међу владиних трупа и ге-
нерала Виле. Виле је пре-
трпео пораз.

Париж, 9. Кабинет
г. Клемансоа јуче се
представио скупштини
и сенату. *Примљен од-
ушевљено и са огром-
ним поверљем: 418 про-
тив 65.* Његов програм:
рат до краја; ни речи
више о кампањи па-
цифистичкој, ни сплет-
кама непријатеља; сви
грађани морају имати
као свету дужност да
што више принесу по-
беди радом и самоодри-
цањем! Сви су грађани
војници, они у позадини
морају бити потпуно
солидарни с онима
на фронту. Издајни-
ци, у које убраја
и оне који својим радом
и говорима слабе дух и
осећаје патриотизма,
биће предати ратном
војном суду без обзира
на положај у друштву.
Нећемо бити слаби, јер
би слабост била сау-
чесништво. Правда мо-
ра бити потпуно задово-
љена. Земља ће осе-
тити и признати да је
браћена. О миру и ус-
ловима за мир ни речи:
него само о вођењу рата
и победи. Свага штам-
па одушевљено поздрав-
ља. Назват кабинет од
акције.

Лондон, 9. — Јав-
љају из Штокхолма, да
су Керенскове трупе
ухапсиле све максима-
лесте који су били у
у Москви.

Лондон, 9. — «Деј-
ли Телеграф» сазнаје
из Петрограда, да су
трупе генерала Кале-
дина по заузећу Кијева
потпуно загосподариле.

Берн, 9. — У «Минхвер
Нојесте Нахрихтен», проф.
Ферстер, критикујући из-
јаву адмирала Гирница
обраћа пажњу немачком
народу на економску о-
пасност, која му грози,
пошто светска индустрија
Немачке зависи потпуно од
огромних тржишта Америке
и Енглеске.

Париж, 9. — У својој
декларацији у парла-
менту и сенату, влада
г. Клемансоа вели изме-
ђу осталог:

Једнога дана од Па-
риза до најмањег села
бурна акламавања до-
чекаће наше ратнике
као победоносце. У нашој
могућности је, да тај
дан остваримо.

Са нашег фронта

Српски званичан извештај
Солун, 9. новембра
8. новембра обична ва-
трена активност.

Одговорни уредник
Бошко Богдановић

Штампар. «Велика Србија»